



Ontwikkelingen 2022

De RDW kijkt weer een jaar met u vooruit.

Met dit Prinsjesdagboekje kijkt de RDW weer een jaar met u vooruit. Welke ontwikkelingen en activiteiten kunnen komend jaar van invloed zijn op uw bedrijfsvoering en dienstverlening? Algemeen directeur Ab van Ravestein en directeur bedrijfsvoering Zeger Baelde vertellen welke thema's en onderwerpen de agenda van de RDW bepalen. En met welke onzekerheden de RDW te maken heeft.



Een van die onzekerheden is de inhoud van het nieuwe regeerakkoord. Want op het moment dat dit boekje verschijnt, is er nog geen nieuw kabinet. 'Dat wat bij ons op de agenda staat, moeten we daarom met enige flexibiliteit bekijken', zegt algemeen directeur Ab van Ravestein. Een andere onzekere factor is de invloed van corona. Van Ravestein: 'Corona is de afgelopen tijd van invloed geweest op ons werk, en op dat van onze branchepartijen. We moeten afwachten wat de blijvende gevolgen zijn voor de mobiliteit, bereikbaarheid en de keuze van vervoersmiddelen.' Corona had ook een positieve invloed op bepaalde processen binnen de RDW, zegt Baelde: 'Door corona hebben we in sneltreinvaart digitale transformaties moeten doorvoeren, zoals het online inschrijven van een importvoertuig. Dat bevalt zo goed, dat we daar nu een standaard werkwijze van maken. En door corona is er ook een verschuiving geweest in acceptatie van werken met digitale documenten. Denk aan de vaccinatie-app. Als we straks nieuwe digitale diensten introduceren, weten de meeste burgers al hoe het werkt. Dat is door corona echt in een stroomversnelling gebracht.'

Vertrouwen in de overheid

Om een app te downloaden en persoonlijke digitale documenten te gebruiken, moet de burger de instantie erachter wel vertrouwen. Vertrouwen in de overheid is een belangrijk thema – ook komend jaar. Van Ravestein: 'Bij een publieke dienstverlener als de RDW komt de burger in aanraking met diensten van de overheid. Die dienstverlening moet toegankelijk zijn en vertrouwen creëren. Daar blijven we aan werken.' Dat beaamt Baelde: 'Onze kwaliteit van dienstverlening is het bestaansrecht van de RDW. Daarom streven we naar continue verbetering van die dienstverlening. Een concreet voorbeeld zijn de keuringstijden. We gaan komend jaar ons best doen om die kort te houden. Het online inschrijven van importvoertuigen helpt daarbij.'



‘Die dienstverlening moet toegankelijk zijn en vertrouwen creëren. Daar blijven we aan werken.’

Investeren in kennis

Focus op veiligheid is een vaststaand gegeven, ook komend jaar. Maar de definitie van veiligheid wordt breder en breder. ‘We kijken naar voertuig- én verkeersveiligheid, maar uiteraard is cyberveiligheid ook een belangrijk begrip. Er zit steeds meer ‘computer’ in een auto. Dan moet je wel zorgen dat die systemen en data veilig en integer zijn’, aldus Van Ravestein. ‘Tegelijkertijd verschijnen er allerlei nieuwe voertuigen, zoals lichte elektrische voertuigen als de e-step. De RDW bepaalt of die voertuigen op de weg worden toegelaten.’

‘Duurzaamheid is eigenlijk veiligheid op de langere termijn’, zegt Van Ravestein. ‘Duurzaamheid is onderdeel van een breed begrip van veiligheid: van gezondheid, planeet, grondstoffen. In het kader van de nieuwe verordeningen van de Europese Unie moeten voertuigen aan allerlei eisen voldoen, ook tijdens het gebruik. We zijn al gestart met dat soort testen in eigen beheer en zullen ons hier komend jaar ook op richten.’

Want om als RDW autoriteit te blijven op dit gebied, wordt er komend jaar flink geïnvesteerd in kennis. Baelde: ‘Om innovaties te snappen en ze op een veilige en beheersbare manier te implementeren, moeten we blijven investeren in kennis. Het voertuig verandert; dat stelt ook andere eisen aan de RDW. En dus aan onze kennis.’ Een van de manieren waarop de RDW dat zal doen, is door te investeren in testfaciliteiten. Baelde: ‘Je kunt kennis niet alleen uit boekjes halen, je hebt zo’n testterrein nodig om innovaties mogelijk te maken.’

Autoriteit, maar niet autoritair

Afspraken over voertuigen worden steeds vaker op internationaal niveau gemaakt. Een auto gaat immers de grens over. Om daar invloed op uit te oefenen, gaat de RDW nog meer samenwerken met andere autoriteiten. ‘Hier geldt: we kunnen het niet meer in ons eentje’, zegt Baelde. ‘Dat is ook de kracht van de RDW, dat we willen samenwerken met brancheverenigingen en ketenpartners. Autoriteit wil niet zeggen autoritair. We bepalen niet alles eenzijdig en werken graag samen. Het is belangrijk dat we in verbinding blijven met onze omgeving en ook luisteren naar die omgeving. Zodat je je kansen én risico’s op tijd onderkent.’

‘Autoriteit wil niet zeggen autoritair. We werken graag samen.’

Het is ook niet meer van deze tijd, denkt Van Ravestein, dat iedereen op een eilandje opereert. 'Vroeger was het aan de eigenaar om de auto goed te onderhouden. Door de apk, het toezicht van fabrikanten en de toename van software in de auto neemt het toezicht in alle levensfasen van de auto toe. Dat creëert een keten van verantwoordelijkheden. Onder andere importeur, toezichthouder, eigenaar, appbouwer: wij moeten door integraal ketentoezicht zorgen dat iedereen zijn verantwoordelijkheden neemt. Wij kennen het voertuig en kunnen daarom de hele keten bewaken.'

Het wordt voor de RDW vooralsnog geen rustig jaar. Baelde: 'Er komt veel regelgeving vanuit Brussel die we moeten implementeren. Daarnaast gaan we verder met zaken die al gaande waren. Het voelt als een soort tussenjaar: we gaan op dezelfde voet verder, maken onze dienstverlening nog beter en kijken wat er verder op ons afkomt.'

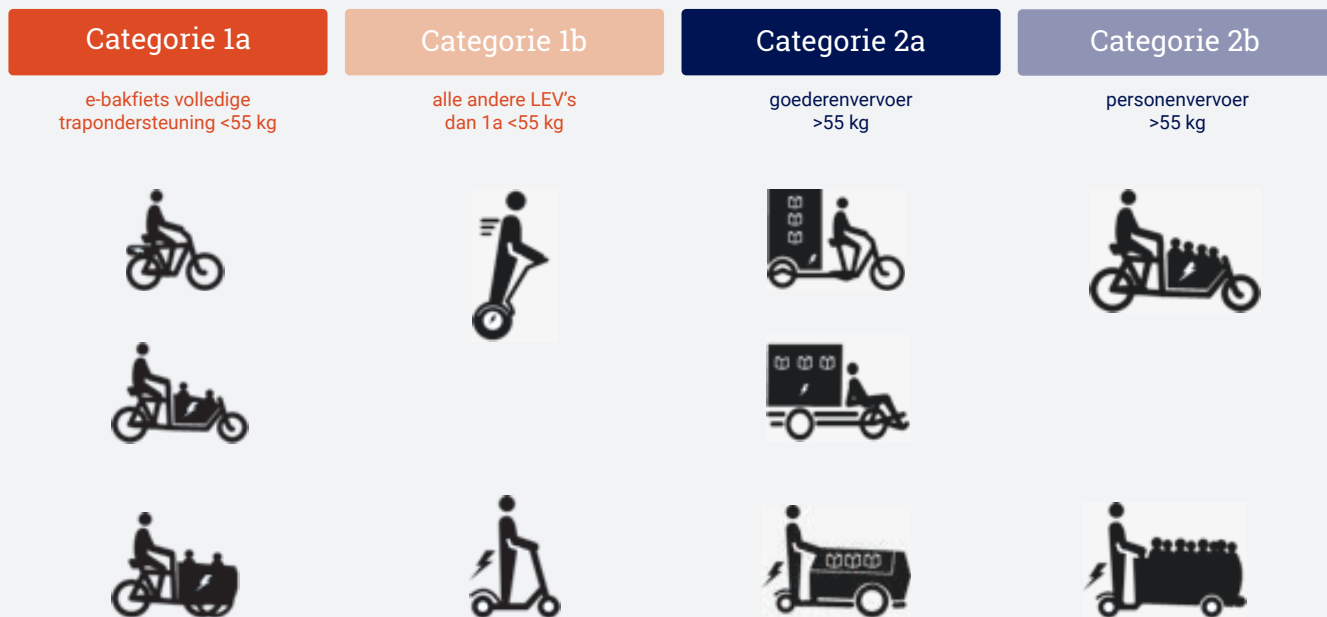
De ontwikkelingen die in dit boekje worden beschreven, kunt u ook terugvinden op onze website. Heeft u vragen of wilt u over een onderwerp van gedachten wisselen? Dan bent u van harte welkom bij uw vaste contactpersoon van de RDW.



1. Veiligheid	pagina 8
2. Duurzaamheid	pagina 18
3. Rechtszekerheid	pagina 24
4. Aanvullende ontwikkelingen	pagina 32

Veiligheid

Mensen moeten veilig aan het verkeer kunnen deelnemen. Voertuigen moeten daarom aan alle wettelijke veiligheidseisen voldoen, nu en in de toekomst. De RDW is hierbij leverancier van kennis, goedkeuringsinstantie, toezichthouder en handhaver. Daarnaast dragen we bij aan de ontwikkeling van nieuwe (inter)nationale regelgeving, of aanpassing van bestaande regelgeving.



Overzicht van de nieuwe indeling zoals deze is voorgesteld aan de Tweede Kamer

Lichte elektrische voertuigen

De RDW werkt mee aan een nationaal toelatingskader voor dit type voertuigen

Lichte elektrische voertuigen (LEV's) zijn enorm in opkomst. Dit zijn voertuigen waarvoor geen Europese typegoedkeuring is vereist (zoals de elektrische bakfiets), die momenteel als categorie bijzondere bromfietsen zijn aangewezen (bijvoorbeeld de Segway) of die nog geen goedkeuring hebben voor het op de markt aanbieden of in de handel brengen (zoals de meeste e-steps). Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), SWOV (Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid) en de RDW werken nu samen aan een

nationaal toelatingskader voor dit type voertuigen ('LEV-kader'). Binnen dit kader worden onder andere de technische eisen, de afgifte van de goedkeuring en het toezicht hierop geregeld.

Het LEV-kader voorziet in vier categorieën. De eerste twee categorieën zijn gericht op voertuigen die vooral bedoeld zijn voor individueel vervoer, zoals fietsen met trapondersteuning (categorie 1a) en zonder trapondersteuning (1b). Onder de laatste twee categorieën vallen voertuigen die zijn bedoeld voor het vervoer van goederen (2a) of meerdere personen (2b). In bovenstaand figuur is de indeling schematisch weergegeven.



Bij het opstellen van de technische eisen voor dit kader zoeken we zoveel mogelijk aansluiting bij de eisen die in onze omringende landen gelden en houden we rekening met de EU-regelgeving en -standaarden. Hierdoor wordt het mogelijk om deze nieuwe vormen van mobiliteit goedkeuring te geven voor het op de markt aanbieden of in de handel brengen, met oog voor de verkeersveiligheid van de gebruiker en overige verkeersdeelnemers. LEV-voertuigen vanaf categorie 1b zullen ook worden gekentekend en tenaamgesteld.

In 2022 verandert de rol van de RDW voor deze voertuigen: dan worden wij de toelatings- en registratieautoriteit. Daarmee vervalt de aanwijzing binnen het kader door de minister van IenW. Op die manier wordt voldaan aan de aanbeveling van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV) om een onafhankelijke keuringsinstantie te laten besluiten over de goedkeuring voor het op de markt aanbieden of in de handel brengen. De LEV-voertuigen die al goedkeuring hebben voor het op de markt aanbieden of in de handel brengen worden in 2023 via een conversie gekentekend. De datum van inwerkingtreding van het nieuwe LEV-kader is voorzien per 1 januari 2023. De RDW heeft ruime ervaring als toelatings- en registratieautoriteit en ziet de uitvoering van deze nieuwe taak met vertrouwen tegemoet.

Voertuig- en verkeersveiligheid bij geautomatiseerde voertuigen

De RDW werkt toe naar een aangepast systeem van toelating en gebruik

De ontwikkelingen op het gebied van geautomatiseerde en zelfrijdende voertuigen gaan steeds verder. Zo komen er meer en steeds geavanceerdere functies in voertuigen die menselijke bestuurders ondersteunen bij het rijden, de zogeheten Advanced Driver Assistance Systems (ADAS). Daarnaast verwachten wij dat binnen enkele jaren de eerste zelfrijdende voertuigen op de Europese markt komen. De regelgeving voor de zelfrijdende file-chauffeur (Automated Lane Keeping System, ALKS) is goedgekeurd door de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties (UNECE). De implementatie hiervan binnen Europa wordt momenteel voorbereid.

Voertuigautomatisering zal ook de komende jaren leiden tot bijstelling van beleid en regelgeving, zowel internationaal als nationaal. Internationale harmonisatie zorgt ervoor dat voertuigen wereldwijd kunnen worden verkocht. Anderzijds is het belangrijk dat geautomatiseerde voertuigen zich in het Nederlandse verkeerssysteem veilig en voorspelbaar gedragen. Het onderzoek 'Wie stuurt? – Verkeersveiligheid en automatisering in het wegverkeer' van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV) laat zien dat de voertuigregelgeving en de eisen die de overheid aan auto's stelt, niet goed aansluiten bij de huidige generatie rijhulpsystemen. De RDW vraagt hiervoor aandacht in de UNECE en bij de Europese

Commissie. Zo zorgen wij ervoor dat niet alleen gekeken wordt naar voertuigveiligheid, maar ook naar de inpassing van innovaties in het verkeerssysteem en daarmee naar de verkeersveiligheid.

Over innovaties waarvoor nog geen regelgeving bestaat, ontwikkelt de RDW kennis over de technologie zelf en de impact op het verkeerssysteem, onder andere door beheerste praktijkproeven van fabrikanten en kennisinstellingen toe te laten op de openbare weg. De opgedane kennis gebruiken wij om bestaande regelgeving aan te scherpen en het toelatingssysteem geschikt te maken voor huidige en toekomstige geautomatiseerde voertuigen. Met ketenpartners zoals het CBR, SWOV, kennisplatform CROW, Rijkswaterstaat en het ministerie van IenW werkt de RDW aan nieuwe kaders om voertuigen te kunnen beoordelen vanuit twee invalshoeken:

-
1. het voertuig als ICT-systeem (dat op software draait en communiceert met de omgeving), uitgevoerd binnen het Vehicle Safety and Security Framework (VSSF), en
-
2. het voertuig als bestuurder en de samenwerking tussen het voertuig en de mens, uitgevoerd binnen het Vehicle Driving License Framework (VDLF).
-

Nieuwe EU-wetgeving General Safety Regulation

Nieuwe en aangescherpte veiligheidseisen voor motorvoertuigen om weggebruikers te beschermen

Vanaf 6 juli 2022 geldt de nieuwe General Safety Regulation van de Europese Commissie. Hierin worden bestaande veiligheidseisen voor motorvoertuigen aangescherpt en nieuwe veiligheidssystemen verplicht. Deze wetgeving geldt voor motorvoertuigen met een Europese typegoedkeuring en is bedoeld om automobilisten, voetgangers en fietsers te beschermen. Hieronder vallen diverse geavanceerde systemen, zoals het Emergency Lane Keeping System (ELKS) waarmee de bestuurder wordt geholpen het voertuig binnen de rijstrook te houden, en de Intelligent Speed Assistance (ISA) die de bestuurder informeert over de lokale snelheidslimiet en waarschuwt wanneer die overschreden wordt.

Marktoezicht

Vanaf 2022 wordt duidelijk welke taken de RDW precies gaat uitvoeren

Op 1 september 2020 is de nieuwe Europese kaderverordening 2018/858 ingegaan. Deze kaderverordening regelt ook het Europese systeem van typegoedkeuren van motorvoertuigen, aanhangers en onderdelen daarvan. De belangrijkste aanpassingen zijn: het verhogen van de kwaliteit en onafhankelijkheid van typegoedkeuringen en tests, betere controle op voertuigen die in de markt worden aangeboden en toezicht op Europees niveau.

De RDW is vanaf 1 september 2020 tijdelijk aangewezen als markttoezichtautoriteit en blijft de terugroepacties op voertuigen in het kader van markttoezicht uitvoeren. De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) is ook aangewezen als markttoezichthouder voor bepaalde taken. Er wordt gekeken naar een goede en heldere verdeling van de markttoezichttaken tussen de RDW en ILT. De RDW is in ieder geval tot 1 januari 2022 door de minister van IenW aangewezen om de bestaande toezichttaken uit te blijven voeren. In de komende periode zal de minister van IenW een besluit nemen over de definitieve taakverdeling.

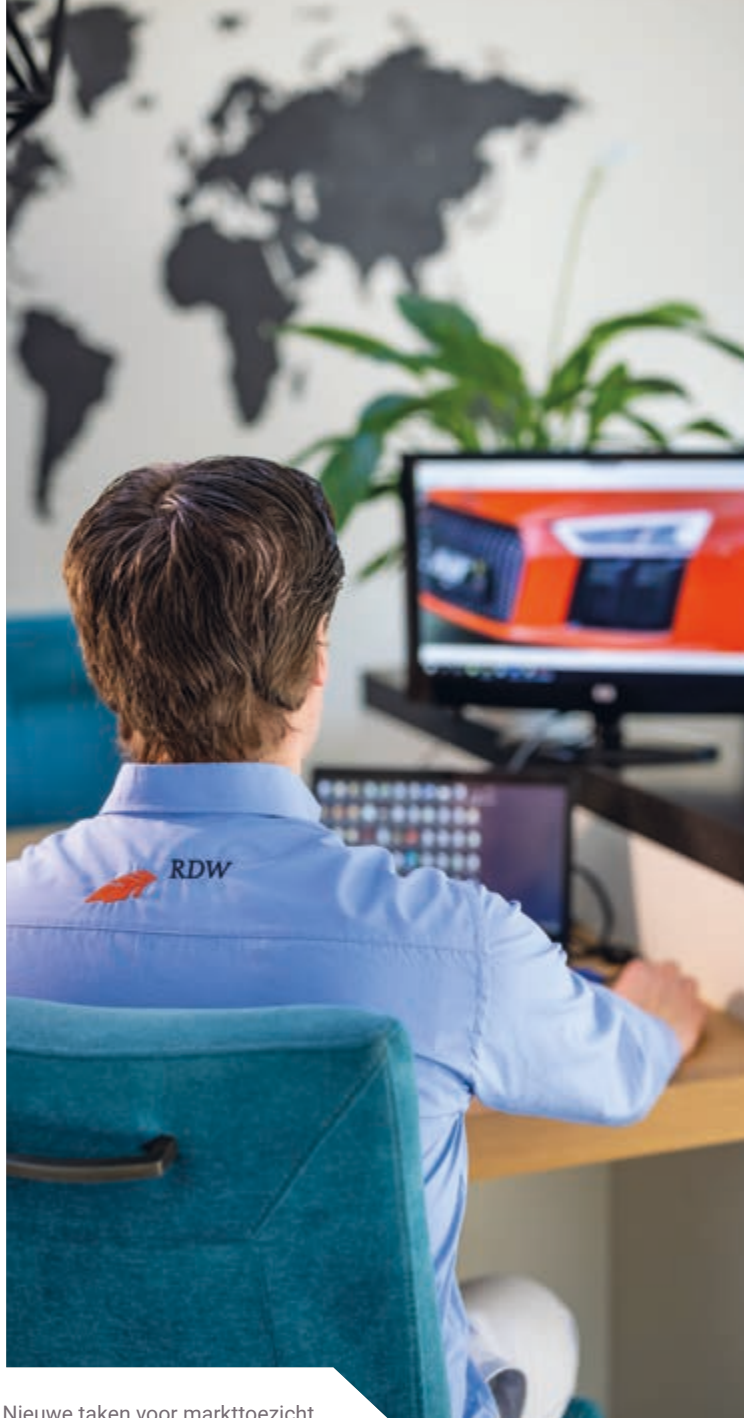
Een veilig voertuig, ook na schade

De RDW werkt samen met de ketenpartners aan verbeteringen in het schadeherstelproces

Voertuigen die onjuist zijn hersteld na schade kunnen gevaarlijk zijn voor inzittenden en andere weggebruikers. De RDW is verantwoordelijk voor het verbeteren en hooghouden van de kwaliteit van schadeherstel, en voor het toezicht op partijen die een rol hebben in de verschillende processen rondom schadeherstel. In opdracht van het ministerie van IenW werken we daarom samen met de ketenpartners aan voorstellen voor noodzakelijke verbeteringen rondom het proces van schadeherstel. Dit doen we in het project Schade.

Het project Schade omvat de volgende onderdelen:

- We maken onderscheid in de reden voor een rijverbod, zodat duidelijk is waarom een voertuig een rijverbod heeft gehad.



Nieuwe taken voor markttoezicht

- We verkrijgen meer inzicht in schadeaantallen en verbetervoorstellen voor de instroom. Hiermee komt de omvang beter in beeld en zoeken we met ketenpartners efficiënte en effectieve manieren om voertuigen die na schade een rijverbod moeten krijgen, dit daadwerkelijk te laten krijgen.
- We moderniseren het bestaande normenkader. Met ketenpartners gaan we na of de schadecriteria in de regeling voertuigen nog steeds voldoen én welke normen voor schadeherstel zouden moeten worden toegepast.
- We werken samen met ketenpartners een erkenning voor schadeherstel verder uit.
- We adviseren over te raadplegen (externe) bronnen om bij of vóór import of herregistratie, schade-informatie van voertuigen te verkrijgen om zo de risico-inschatting bij import te verfijnen.

Deze onderdelen monden uit in de blauwdruk die de RDW in 2022 aan het ministerie van IenW aanbiedt. Als het ministerie akkoord gaat met de blauwdruk, dan starten we met een project om de gekozen richting uit te werken en uit te voeren.

Registreren van een (land)bouwvoertuig

Wijziging moderniseert het wettelijk stelsel voor personenvennootschappen

Sinds 1 januari 2021 is het verplicht om nieuwe (land)bouwvoertuigen te registreren. Voor bestaande (land)bouwvoertuigen geldt ook een registratieplicht. Die voertuigen moeten vóór het eind van 2021 zijn geregistreerd. Een (land)bouwvoertuig dat niet in 2021 wordt geregistreerd, mag na 31 december 2021 niet op de openbare weg worden gebruikt. Daarvoor is dan eerst een keuring in een RDW-keuringsstation noodzakelijk.

Het registreren van een (land)bouwvoertuig op naam van een maatschap is wettelijk is nog niet mogelijk. Er wordt door het ministerie van Justitie en Veiligheid momenteel een wetswijziging voorbereid om dit in de toekomst wel mogelijk te maken. Maatschappen die nu hun (land)bouwvoertuig registreren, moeten dat op naam van één van de maten doen. Als de wetswijziging van kracht is, kunnen al geregistreerde (land)bouwvoertuigen worden overgeschreven op naam van de maatschap. De wetswijziging moderniseert het wettelijk stelsel voor zogeheten personenvennootschappen. Met deze modernisering krijgt een maatschap dezelfde eigenschappen als bijvoorbeeld een vennootschap onder firma. Op naam van deze rechtsvorm kan een voertuig al wel worden geregistreerd. Ook een wijziging van de Wegenverkeerswet 1994 wordt meegenomen, zodat registratie op naam van alle personenvennootschappen mogelijk wordt.



A man in a blue blazer and white shirt stands on a city sidewalk. In the background, a tram travels on an elevated track, and several modern skyscrapers are visible under a cloudy sky. The scene is an urban setting, likely in Amsterdam.

Mark Wortman
senior adviseur Veiligheid

‘De rol van de RDW is aan het verbreden als het gaat om veiligheid. De interactie tussen het voertuig en de bestuurder, en het voertuig en de omgeving wordt steeds belangrijker. Daar zetten we dan ook steeds meer op in. Er zit steeds meer ICT in een auto, hij wordt steeds ‘slimmer’ en ‘ziet’ steeds meer van zijn omgeving. Hierdoor verandert ook de opvatting van veiligheid. We moeten verder kijken dan enkel voertuigveiligheid: het gaat om de wisselwerking in de driehoek voertuig-bestuurder-omgeving. Een manier waarop we dat doen is door nog meer en beter samen te werken met onze partners. Met het CBR werken we bijvoorbeeld aan het zogeheten vehicle driving license: geen rijbewijs voor de bestuurder, maar voor de slimme auto. En met Rijkswaterstaat werken we onder andere aan het verbeteren van de ongevallenregistratie, waarmee we beter inzicht krijgen in wat er op de weg gebeurt en wat we daarvan kunnen leren. Wat voor soort ongevallen gebeuren er, waardoor ontstaan die? Wat zijn risicovolle situaties? Komt dit misschien door de interactie tussen systeem en bestuurder? Door deze brede blik werken we aan veilig wegverkeer, nu en in de toekomst.’

Duurzaamheid

Met onze wettelijke taken hebben wij invloed op wat er rondrijdt in Nederland en Europa en de impact daarvan op de leefomgeving. Onze ambitie: iedereen schoon, zuinig en stil op weg. Om deze ambitie waar te maken, werken de RDW en het ministerie van IenW vanuit een gezamenlijke milieu-agenda, waarin de belangrijkste aandachtsgebieden staan. Denk aan de vermindering van uitstoot, emissiecontrolesystemen, verduurzaming van mobiliteit en monitoring. Deze agenda stippelt de koers uit voor de komende jaren.

Nieuw systeem van in-service conformity

De RDW voert nu ook emissietesten uit bij voertuigen in gebruik

De toelating van nieuwe voertuigen en het toezicht daarop is de afgelopen jaren flink aangescherpt, onder andere door de invoering van verscherpte milieueisen en door de dieselfraude. De RDW is toezichthouder op de milieueisen (voor de goedkeuringen die wij hebben afgegeven). Sinds 2021 is er een nieuw systeem van in-service conformity ingevoerd. Dat betekent dat wij niet alleen emissietesten uitvoeren bij toelating van een voertuig, maar ook bij voertuigen die al in gebruik zijn.

Een voertuigfabrikant met een typegoedkeuring van de RDW is jaarlijks aan de beurt om getest te worden. Op basis van een risicoanalyse bepalen we welke voertuigmodellen getest worden. Van elk type voertuig halen we drie voertuigen uit de markt om uitvoerig te testen. We delen de bevindingen met de fabrikant. De uitkomsten kunnen leiden tot corrigerende maatregelen voor de fabrikant. Ook delen we de resultaten met de Europese Commissie.

Vorbereidingen invoering vrachtwagenheffing

De RDW is aangewezen als centrale uitvoerder

In het regeerakkoord van kabinet-Rutte III is afgesproken zo snel mogelijk een vrachtwagenheffing in te voeren. De netto-opbrengsten van deze heffing worden ingezet voor innovatie

en verduurzaming van de Nederlandse vervoerssector. Vanaf 2018 heeft de RDW hiervoor vooronderzoeken en uitvoeringstoetsen gedaan. Ook zijn we in 2020 op verzoek van het ministerie van IenW gestart met enkele voorbereidende projecten. De RDW is inmiddels aangewezen als centrale uitvoeringsorganisatie, in zowel de realisatie- als exploitatiefase. Daarnaast voeren het Centraal Justitieel Incassobureau, ILT en Rijkswaterstaat in dit project taken uit die aansluiten op hun eigen kerntaken. De realisatiefase gaat van start nadat het wetsvoorstel is aangenomen.

Europese Green Deal

Uitwerking nieuwe regelgeving voor de verduurzaming van mobiliteit

Mobiliteit is een prominent onderdeel van de Europese Green Deal. Dit zijn Europese plannen en wetsvoorstellen om milieueffecten van mobiliteit te verminderen. Denk aan het energieverbruik van elektrische voertuigen, fijnstof van remvoeringen en circulair gebruik van grondstoffen voor de productie van batterijen en voertuigen.

Om de auto-industrie aan te moedigen om bij het ontwerp en de productie van auto's te kiezen voor duurzaamheid, wordt nu voorgesteld om ook de inzameling, verwerking en recycling van afgedankte auto's te verbeteren. Afspraken hiervoor staan in de zogeheten wrakkenrichtlijn. Deze wrakkenrichtlijn bevat maatregelen om afval van autowrakken en onderdelen ervan te voorkomen en te beperken door hergebruik, recycling en nuttige toepassing.

Deze wrakkenrichtlijn sluit nauw aan bij de voertuig-recyclingrichtlijn, die gaat over de typegoedkeuring van motorvoertuigen voor wat betreft herbruikbaarheid, recycleerbaarheid en mogelijke nuttige toepassing. Daarom worden deze twee richtlijnen tegelijkertijd herzien. Eind 2021 verwachten we input te leveren op de belanghebbendenconsultatie gericht op de revisie van zowel de wrakkenrichtlijn als de voertuigrecyclingrichtlijn.

Nederland vindt dat duidelijker traceerbaar moet zijn dat een voertuig definitief total loss is en wordt gesloopt. Wij willen niet dat schadevoertuigen via import Nederland binnenkomen of dat we afval exporteren naar andere landen. Dit standpunt zal de RDW in overleg en samenwerking met het ministerie van IenW uitdragen in de internationale coalities. Daarnaast praat de RDW met Nederlandse branchepartijen die actief zijn in de keten van schadevoertuigen en demontage/recycling. Dat levert informatie op die kan worden ingebracht in de internationale contacten.

Ook onderdeel van de Green Deal is het vlak voor de zomer van 2021 uitgekomen klimaatpakket 'Fit for 55'. Hierin staan voorstellen om bestaande Europese voertuigregulering aan te scherpen en nieuwe op te stellen, om in 2030 de CO₂-uitstoot met 55% te verminderen ten opzichte van 1990. In 2050 moet dat zelfs 100% zijn. Zo gaat er voor alle voertuigcategorieën emissieregulering komen. Dus niet alleen voor personenvoertuigen, maar ook voor zwaar verkeer en mobiele machines, zoals landbouwvoertuigen en graafmachines. De regulering gaat ook steeds meer gelden voor de hele levensduur van het voertuig. Dat betekent dat

zowel bij de productie als tijdens het gebruik wordt getoetst of een voertuig aan de eisen voldoet. De RDW zal hiervoor meer en vaker uitstootgegevens gaan verzamelen (door steekproeven en tijdens de apk) en hierover rapporteren aan de Europese Commissie. Dat levert een objectief beeld op van hoe schoon en zuinig het Nederlandse wagenpark is.

Aanscherping kader manipulatie-instrumenten

De RDW toetst Nederlandse emissiecertificaten opnieuw

Op 17 december 2020 heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie een uitspraak gedaan over het gebruik van manipulatie-instrumenten in voertuigen. Dit naar aanleiding van de grootschalige dieselfraude. Het Hof oordeelde onder andere dat manipulatie-instrumenten die de werking van emissiecontrolesystemen verminderen alleen gerechtvaardigd zijn, als deze ervoor zorgen dat ze de motor beschermen tegen plotselinge en uitzonderlijke schade. Door deze uitspraak is het kader rondom het gebruik van manipulatie-instrumenten verder aangescherpt. Dit nieuwe kader verschilt van het kader dat tot nu toe door Europese goedkeuringsinstanties is gehanteerd bij het goedkeuren van voertuigen voor de Europese markt en bij de eerdere onderzoeken naar fraude. Hierdoor toetst de RDW opnieuw de emissiecertificaten die door Nederland zijn afgegeven. Dit vereist zowel een beoordeling van de emissie-strategieën als mogelijk ook testen van de voertuigen in de praktijk.

Lagere parkeertarieven voor emissievrije voertuigen

Dankzij data van de RDW kunnen overheden en instanties milieuvriendelijke keuzes maken

In 2020 heeft het kabinet het wetsvoorstel Differentiatie parkeertarieven ingediend bij de Tweede Kamer. Het wetsvoorstel maakt het voor gemeenten mogelijk om zero-emissie-voertuigen een lager parkeertarief aan te bieden dan reguliere voertuigen. Voor gemeenten is dit een manier om de luchtkwaliteit in binnensteden te verbeteren. De RDW beschikt over informatie over zowel emissies als parkeertarieven. De eerste ligt vast in het kentekenregister, de laatste in het Nationaal Parkeer Register (NPR). Gemeenten kunnen deze registers raadplegen om parkeertarieven vast te stellen.

Gemeenten kunnen het NPR, de Open Data en Online Voertuiginformatie Zakelijk (OVI-Zakelijk) van de RDW ook inzetten voor de handhaving van een milieuzone. Als een camera met automatische kentekenplaatherkenning het kenteken fotografeert van een voertuig dat de milieuzone inrijdt, dan wordt er een koppeling gemaakt met de voertuigkenmerken.

De RDW onderzoekt de mogelijkheid om ook dynamische parkeerdata te delen. Als wij de actuele bezetting van parkeerplaatsen delen (via Open Data), dan kan die worden gebruikt in mobiele apps en systemen van bijvoorbeeld TomTom en Google en voor diensten van Mobility as a Service (MaaS). Hierdoor kunnen automobilisten snel en efficiënt een parkeerplaats vinden. Dat zorgt voor minder CO₂-uitstoot,

verbetering van de luchtkwaliteit en minder brandstofkosten voor de consument. Ook verhoogt het de veiligheid op de weg, omdat betere begeleiding van de bestuurder gevaarlijke situaties en manoeuvres op de weg voorkomt.

Roetfiltertest apk per 1 juli 2022

Bedrijven moeten testen met een goedgekeurde deeltjesteller

Vanaf 1 juli 2022 mogen erkende apk-bedrijven dieselvoertuigen met een roetfilter alleen nog goedkeuren als zij een goedgekeurde deeltjesteller hebben. Met een deeltjesteller kun je de werking van een roetfilter bij een dieselveertuig nauwkeurig testen en de uitstoot van schadelijke stoffen zorgvuldig meten. Dit kan dus betekenen dat bedrijven die zo'n teller niet hebben, hierin moeten investeren. Als bedrijven die niet hebben, dan kunnen ze alleen nog die dieselveertuigen goedkeuren waarvoor geen deeltjesteller noodzakelijk is. Daarnaast wordt de uitlaatgasmeting steeds nauwkeuriger. Een dieselveertuig wordt na 1 juli 2022 dus afgekeurd als het aantal gemeten deeltjes te hoog is. De oplossing hiervoor is het vervangen of opnieuw monteren van het af-fabriek gemonteerde roetfilter. Als alternatief is het mogelijk om - afhankelijk van het soort voertuig en de datum eerste toelating - het roetfilter te verwijderen en af te melden bij de RDW. De RDW past zijn registratie daar dan op aan. Het gevolg is dan wel dat de houder van het voertuig fijnstoftoeslag krijgt op de motorrijtuigenbelasting.

Definities:

1. Schoon: dit betreft het beperken van de uitstoot van vervuilende emissies, zoals NOx en fijnstof, die gevolgen hebben voor de lokale luchtkwaliteit en gezondheid.
 2. Zuinig: dit betreft het verminderen van brandstofverbruik en de uitstoot van CO₂, die gevolgen hebben voor het wereldwijde klimaat.
-



Jolanda Terpstra
coördinator Duurzame Mobiliteit

‘Wij als RDW voelen een grote verantwoordelijkheid ten opzichte de Europese en Nederlandse duurzaamheidsdoelstellingen rond klimaat, fijnstof en recycling. We hebben uiteraard een wettelijke taak hierin, maar onze rol gaat verder. Wij hebben unieke mobiliteitsdata die de basis kunnen zijn voor duurzame plannen van andere partijen. We willen concreet dienstbaar zijn aan gemeenten en bedrijven, bijvoorbeeld door onze data te delen, zodat zij duurzamere keuzes kunnen maken. We hebben immers elkaar nodig om de wereld schoner te maken. Daarom onderzoeken we nu wat onze rol is, hoe we écht dienstbaar kunnen zijn en hoe we andere partijen het beste kunnen ondersteunen in deze transitie.’

Rechtszekerheid

Burgers en bedrijven moeten kunnen vertrouwen op een overheid die hun rechten en plichten borgt. Hierbij hoort een onafhankelijke en juiste registratie van gegevens. De RDW registreert en beheert voertuig- en rijbewijsgegevens, borgt de beschikbaarheid en de kwaliteit ervan en legt verantwoording af over het gebruik van deze gegevens. Burgers en bedrijven hebben inzage- en correctierecht op de gegevens die over hen, hun voertuig en hun voertuigdocumenten staan geregistreerd. De gegevens zijn onder meer van belang bij de verkeershandhaving en de bestrijding van voertuigfraude.



Experiment online verlenging rijbewijs is een groot succes

Experiment online verlenging rijbewijs groot succes

Online verlengen uiterlijk 2024 landelijk ingevoerd

Samen met 29 gemeenten heeft de RDW een experiment uitgevoerd waarbij burgers de verlenging van hun rijbewijs online kunnen aanvragen. Het doel van de pilot: eenvoudige manier van aanvragen, gemakkelijke en snellere service, betere kwaliteit foto's op rijbewijzen en minder fraude. In 2020 is het experiment geëvalueerd door het ministerie van IenW. Het

online aanvragen is een groot succes. In 2020 zijn meer dan 65.000 rijbewijsverlengingen online aangevraagd. De burgers die hiervan gebruikmaakten, geven de dienstverlening een 8. Veel aanvragen vinden plaats buiten de openingstijden van de gemeenten en relatief vaak in het weekend. In maart 2021 heeft het ministerie van IenW het besluit genomen om het online verlengen van het rijbewijs per uiterlijk 10 oktober 2024 landelijk in te voeren. Tot die tijd loopt de pilot gewoon door en in de tussentijd sluiten stapsgewijs meer gemeenten zich hierbij aan.



Het eID op het rijbewijs

Veilig communiceren met de overheid en digitale diensten gebruiken

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) werkt – in samenwerking met onder andere het ministerie van IenW - aan de Wet digitale overheid. In deze wet wordt onder andere geregeld dat de RDW op het rijbewijs een zogeheten publiek identificatiemiddel (eID) plaatst. Sinds medio 2018 hebben rijbewijzen een nieuwe eID-functionaliteit. De bezitter kan in de toekomst met DigiD én het rijbewijs inloggen op websites van de overheid, zorginstellingen, pensioenfondsen en verzekeraars. Deze manier van inloggen geeft extra zekerheid over de identiteit van de persoon die inlogt. De burger kan hiermee zeer veilig communiceren met de overheid en digitale diensten afnemen. Dat maakt het mogelijk om vertrouwelijke informatie en gevoelige diensten online aan te bieden. Burgers kunnen in de toekomst zelf beslissen of zij het rijbewijs hiervoor willen gebruiken.

De RDW heeft in 2019 alle voorbereidingen succesvol afgerond om het eID in te zetten zodra de Wet digitale overheid wordt ingevoerd. Dit hebben we gedaan in nauwe samenwerking met het ministerie van BZK, Logius en de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens. Het wachten is nu op de inwerkingtreding van de Wet digitale overheid (naar verwachting in juli 2022).

Online aangifte bij verlies rijbewijs

Sinds 1 juli 2021 niet meer naar het gemeentehuis als je je rijbewijs kwijt bent

De vermissing van je rijbewijs digitaal doorgeven, zonder dat je daarvoor naar het gemeentehuis hoeft. Vooral voor een rijbewijs voorzien van elektronische identificatie (eID) is het van groot belang dat de vermissing snel kan worden gemeld, om misbruik van je elektronische identiteit te voorkomen. Sinds 1 juli 2021 is het mogelijk om digitaal melding te doen van verlies van je rijbewijs.

Keuringen bij (her)inschrijving in de toekomst online

Door succesvolle tijdelijke coronaprocedure wijzigt de RDW de reguliere importprocedure

Als gevolg van het coronavirus, heeft de RDW een aantal maatregelen genomen. Zo is er een tijdelijke procedure voor de import van voertuigen. Die houdt in dat we (het merendeel van de) voertuigen keuren aan de hand van foto's en digitale documenten, en niet fysiek. Door onze goede ervaringen met deze procedure, werken we nu samen met het ministerie van IenW aan het verbeteren van het reguliere (her)inschrijvingsproces. Het idee is dat bedrijven in de toekomst online een aanvraag indienen voor inschrijving in het kentekenregister. Deze bedrijven staan onder toezicht van de RDW. Bij de aanvraag levert het bedrijf betrouwbare gegevens en foto's aan. Een van de voordelen voor deze bedrijven is dat wij de inschrijving zo sneller kunnen afhandelen. Naar verwachting keuren we in deze nieuwe procedure nog maar 10% van de aanvragen

fysiek. Hierbij richten we ons vooral op de hoog-risicovoertuigen. Op deze manier kunnen we meer tijd en aandacht besteden aan voertuigen die dat nodig hebben.

Single Digital Gateway

De RDW maakt website toegankelijk voor burgers en bedrijven uit alle EU-lidstaten

De Single Digital Gateway is de Europese toegangspoort die Europeanen toegang gaat geven tot informatie en procedures. Een aantal diensten moet volledig digitaal beschikbaar worden gesteld voor grensoverschrijdend verkeer binnen de EU. De RDW is momenteel bezig met de implementatie van het eerste deel van deze verordening. De verordening vereist bijvoorbeeld dat een deel van de huidige informatie en diensten in een andere taal aangeboden wordt. Zo is er nu op onze website al informatie in het Engels te vinden over de rechten, plichten en regels die van toepassing zijn in het kader van de interne markt, zoals tijdelijke of permanente verplaatsing van motorvoertuigen naar een andere lidstaat; verkrijging en verlenging van rijbewijzen en afsluiten van motorrijtuigenverzekering.

Het tweede deel van de verordening gaat over het inregelen dat een burger of bedrijf online een motorvoertuig kan registreren. We kijken op dit moment op welke manier we dit kunnen doen. Deze werkwijze sluit gedeeltelijk aan bij de (tijdelijke) online procedure voor import van voertuigen. De Europese Commissie werkt momenteel samen met de EU-lidstaten aan het vormgeven van de uitvoeringshandeling OOP (Once Only Principle). Dit houdt in dat burgers, bedrijven

en instellingen één keer bepaalde standaardinformatie hoeven te verstrekken aan autoriteiten en administraties. De RDW volgt deze ontwikkeling op de voet.

Verbeteren van het toezicht op erkenningen

De RDW werkt aan een toekomstgericht erkenningstelsel en de aanpak van malafide bedrijven

De RDW verleent erkenningen (zoals apk en bedrijfsvoorraad) en bevoegdheden (bijvoorbeeld Online Registratie Exporthandelaren) aan bedrijven die deze aanvragen. Deze bedrijven moeten dan wel aan een aantal eisen voldoen. De RDW werkt aan het verbeteren van het toezicht op deze erkenningen. Een van de redenen dat we dit doen, is dat we steeds meer aandacht hebben voor het aanpakken van malafide bedrijven en ondermijning. We werken hiervoor samen met andere overheden en toezichthouders. Zo is het streven dat we ons in 2021 aansluiten bij landelijke en regionale samenwerkingsverbanden, zoals het LIEC en het RIEC. Hierin werken overheidspartijen zoals onder andere de politie, de Belastingdienst, provincies en gemeenten samen om criminele ondermijning van de samenleving te stoppen. Dankzij deze samenwerkingen is het mogelijk om meer informatie te delen en om verschillende overheidsbrede aanpakken te ontwikkelen voor specifieke regio's. Daarnaast richten we onze processen en systemen zo in dat de kans dat de aanvrager onbewust een fout maakt, zo klein mogelijk is. En als de aanvrager bewust de regels overtreedt, dan kiezen we voor een interventie die bij de situatie past. Verder werken we aan de implementatie van het nieuwe erkenningstelsel. Dit gebeurt in nauw overleg

met het ministerie van IenW en de brancheorganisaties. Het nieuwe erkenningstelsel sluit aan bij ontwikkelingen in de markt en verbetert de effectiviteit van het toezicht. Zo krijgt de RDW de mogelijkheid om in één keer alle erkenningen in te trekken bij zware overtredingen zoals fraude of bedreiging.

Flinke daling tellerfraude

Het uitwisselen van tellerstanden met België wordt vanaf 2022 standaard werkwijze van de RDW

Al enkele jaren wisselen we als pilot tellerstanden uit tussen België en Nederland. Uit een evaluatie van deze pilot is gebleken dat het uitwisselen van tellerstanden een zeer positieve invloed heeft op het bestrijden van tellerfraude. In enkele jaren is het aantal fraudegevallen tientallen procenten gedaald, tot net onder de 2% van alle personen- en lichte bedrijfsvoertuigen. Daarom hebben we samen met het ministerie van IenW besloten de pilot om te zetten naar een standaard werkwijze. Waarschijnlijk is dit begin 2022 een feit. Dan worden de Belgische tellerstanden in het register opgenomen en zijn ze voor Nederlandse burgers zichtbaar op het RDW-Voertuigrapport. Ons doel is om komend jaar het RDW-Voertuigrapport ook beschikbaar te maken op occasionwebsites waar voertuigen te koop worden aangeboden. Zo kunnen we burgers voor de aankoop van een voertuig informeren over onder andere een eventuele recall en de reeks tellerstanden. Om grensoverschrijdende fraude met tellerstanden tegen te gaan, zet de RDW zich de komende tijd in om de uitwisseling van tellerstanden met andere lidstaten uit te breiden.

Tijdelijke tolheffing Blankenburgverbinding en ViA15

**De RDW speelt een centrale rol in de uitvoering
van de tijdelijke tolheffing**

De RDW speelt een centrale rol in de tijdelijke tolheffing op de Blankenburgverbinding en de ViA15 (de geplande verbinding tussen de A15 en de A12). Vanwege de beperkte financiële ruimte op de rijksbegroting voor de aanleg van infrastructuur, is voor deze twee ontbrekende schakels in het Nederlandse wegennet gekozen voor tolheffing. De aanleg van de ViA15 is voorlopig uitgesteld. Hierdoor is besloten om ook de start van invoering van de tolheffing uit te stellen. Daardoor heeft de RDW 2018 ingevuld met een overbruggingsfase en in 2019 hebben we de organisatorische inbedding en governance verder onderzocht. Halverwege 2020 hebben we het project opnieuw gestart, waarbij we dat jaar voornamelijk hebben gebruikt voor een update van de kaderdocumentatie, die nodig is om de tolheffing voor te bereiden. Daarnaast heeft in april 2021 besluitvorming plaatsgevonden over de rol van de RDW als centrale uitvoeringsorganisatie in de keten die de ketenpartners aanstuurt. In 2021 hebben we een uitvoeringstoets uitgevoerd op onze nieuwe en bestaande taken en op onze rol als centrale uitvoerder in de keten. De openstelling van het tolsysteem van de Blankenburgverbinding staat gepland voor 2024.





Elise Niemeijer

Functionaris voor de Gegevensbescherming (FG)

‘Als FG adviseer ik de RDW over de bescherming van persoonsgegevens en houd ik toezicht op de naleving van de AVG, de wet die in Nederland en de Europese Unie de bescherming van persoonsgegevens regelt. Rechtszekerheid is een van de zaken die benoemd is in de AVG. Privacy en de bescherming daarvan staan in toenemende mate in de belangstelling. Burgers zitten hier terecht over in. Voor de RDW is dit ook een zeer belangrijk onderwerp, vandaar dat er extra capaciteit voor is vrijgemaakt. Burgers en bedrijven moeten kunnen vertrouwen op de overheid en ze moeten de overheid kunnen controleren. Om dat te doen, moet je als burger de regie hebben over je eigen gegevens. Een goed voorbeeld hiervan is de e-wallet, een idee van de Europese Commissie. In deze digitale portemonnee moeten alle EU-burgers bijvoorbeeld hun paspoort en rijbewijs digitaal kunnen opslaan. De Commissie wil het makkelijker maken om zaken in de hele unie online te kunnen regelen, terwijl je zelf controle houdt over de gegevens. De burger heeft dus de regie en dat is helemaal in lijn met de AVG.’

Aanvullende ontwikkelingen

Kunstmatige intelligentie

De Europese Commissie werkt aan veilige en verantwoorde wetgeving voor alle sectoren

Kunstmatige intelligentie, of artificiële intelligentie (afgekort AI) stelt machines in staat om op basis van grote hoeveelheden data automatisch beslissingen te nemen en menselijk gedrag na te bootsen. AI verschijnt in steeds meer producten en systemen, waaronder geautomatiseerde voertuigen. Zelflerende systemen bieden enorme mogelijkheden, maar vormen ook een risico voor de veiligheid, gezondheid en rechten en vrijheden van individuen. Daarom werkt de Europese Commissie aan nieuwe wetgeving die moet zorgen voor een veilige en verantwoorde ontwikkeling en toepassing van AI in alle sectoren.

De verwachting is dat producenten van AI moeten gaan voldoen aan extra eisen, onder andere op het gebied van data, cyber security, menselijke controle en ethiek. Dat zorgt ook voor extra toezichttaken die bij nationale autoriteiten belegd gaan worden. De RDW oefent via de ministeries en onze eigen contacten met de Europese Commissie invloed uit op het onderhandelingsproces. Zo zorgen wij ervoor dat de wet uitvoerbaar is voor het voertuigdomein, zowel in Nederland als in de andere lidstaten. Daarnaast verkennen we met nationale uitvoeringsorganisaties en toezichthouders uit alle sectoren hoe we de beoordeling en het toezicht op AI in Nederland het

beste kunnen organiseren. Zodra er meer duidelijk is over de mogelijke gevolgen van de AI-wetgeving voor de toelating en het toezicht op voertuigen, informeren we de branche hierover.

Electronic Identities And Trust Services (eIDAS)

Na herziening eIDAS-Verordening Europese Digital Identity Wallet voor iedereen

eIDAS staat voor 'Electronic Identities And Trust Services'. Met eIDAS hebben de Europese lidstaten afspraken gemaakt om dezelfde begrippen, betrouwbaarheidsniveaus en onderlinge digitale infrastructuur te gebruiken. Hiermee wordt het makkelijker en veiliger om binnen Europa online zaken te regelen. De eIDAS-Verordening is in 2018 ingegaan. Deze verordening stelt de voorwaarden vast waaronder lidstaten elkaars eID's voor burgers en bedrijven wederzijds moeten erkennen. Recent heeft de Europese Commissie een herziening van de eIDAS-Verordening gepresenteerd. Met het nieuwe wetsvoorstel wordt ingezet op de verplichting tot wederzijdse erkenning en uitgebreid naar transacties in het private domein. Elke lidstaat moet daarnaast een 'European Digital Identity Wallet' introduceren. Hiermee ontstaat de mogelijkheid om een eID inclusief attributen (zoals kwalificaties en digitale documenten) ter beschikking te stellen in online en offline transacties. Dit voorstel is van invloed op de RDW; we volgen de ontwikkelingen dan ook op de voet.

Association of European Vehicle and Driver Registration Authorities (EReg)

De RDW speelt een actieve rol in de koepelorganisatie voor Europese voertuig- en rijbewijsregistratieautoriteiten

EReg is de Europese vereniging voor voertuig- en rijbewijsregistratieautoriteiten. De RDW is hier lid van en is momenteel voorzitter en secretaris van deze vereniging. Via EReg kan de RDW - door samen te werken aan diverse onderwerpen - kennis delen met zusterorganisaties in Europa. De RDW heeft mede hierdoor een sterk Europees netwerk gecreëerd. Bovendien kan EReg worden gebruikt om invloed uit te oefenen op de totstandkoming van wet- en regelgeving vanuit de Europese Unie en op belangrijke Europese ontwikkelingen, zoals internationale gegevensuitwisseling. De missie van EReg is om bij te dragen aan beter uitvoerbaar beleid.

Momenteel wordt er door EReg hard gewerkt om de doelen uit het werkprogramma 2019-2022 te behalen. Het werkprogramma focust op de volgende punten en onderwerpen:

- Werken aan de onderwerpen die prioriteit hebben, namelijk internationale gegevensuitwisseling, voertuigdata, innovatie & elektronische dienstverlening, en duurzaamheid & milieuzones.
- Verbeteren en verhogen van de waarde van het EReg-lidmaatschap door de kwaliteit van de EReg-communicatieproducten te verbeteren en nieuwe activiteiten te introduceren.
- Waarborgen van continuïteit, toekomstbestendigheid en duurzaamheid van EReg.

EReg richt zich continu op het versterken van de relatie met de Europese Commissie evenals andere internationale koepelorganisaties in het voertuig- en rijbewijsdomein. Het wordt steeds meer gezien als hét aanspreekpunt voor de voertuigregistratie-autoriteiten in Europa.

European car and driving licence information system

Via samenwerkingsverband Eucaris werkt de RDW aan internationale uitwisseling van kilometerstanden

Het 'European car and driving licence Information system' (Eucaris) is een door de RDW opgezet samenwerkingsverband en systeem waarmee de EU-landen transportgerelateerde informatie uitwisselen. Zij wisselen bijvoorbeeld voertuig- en rijbewijsgegevens uit. Het systeem wordt ook ingezet voor de uitwisseling van gegevens voor handhaving. We werken samen met alle 27 EU-lidstaten, plus Zwitserland, IJsland, Noorwegen, Verenigd Koninkrijk en Liechtenstein. De RDW fungeert binnen Nederland als nationaal contactpunt van Eucaris. Daarnaast leveren we de voorzitter, voeren we het secretariaat en zorgen we voor de internationale ICT-ontwikkeling en -beheer. De komende tijd werken we onder andere aan de uitbreiding van de internationale uitwisseling van kilometerstanden. Ook de inzet van Eucaris voor de handhaving van milieuzones staat hoog op de agenda, samen met de uitwisseling met landen buiten Europa.



RDW-kantoor in Veendam



Deze publicatie is tot stand gekomen met behulp van vele RDW-afdelingen, onder de verantwoordelijkheid van Public Affairs (onderdeel van de stafafdeling Strategie en Omgeving).

Voor vragen of wanneer u meer informatie wilt over de onderwerpen uit dit Prinsjesdagboekje, dan kunt u contact opnemen met uw vaste contactpersoon of een e-mail sturen naar relatiemanagement@rdw.nl.



**Postbus 777
2700 AT Zoetermeer**



www.rdw.nl



**088 008 74 47
Lokaal tarief**